

***Õpi!
Tee seda!
Õpeta!***

Eike Müller

Noorte palvenädala loengud 2010
Teema: juhtimine

Tõlkinud: Kristi Kopli, Angelika Käsk, Annemai Noorkõiv, Vallo
Põldaru, Ellen Suits, Kärt Vahtramäe

Toimetanud: Mervi Kalmus

Kujundanud: Kerstin Ploompuu

AKEL, 2010

***Juhiks olemine ei ole lõpp,
see on algus. Juhtimine
tähendab alati juurde
õppida, elada seda, mida
õpid ja õpetada seda teistele.***

Scengute autorist

Eike Müller'i vanemad olid eri rahvusest ja nõnda kasvas ta üles Saksamaal ja Ameerika Ühendriikides. Ta omandas ettevalmistuse pastoritööks Lõuna Adventülikoolis (Southern Adventist University) ja Andrews'i Ülikoolis. Ta teenis noortepastorina Greeley's, Kolorados ja Heilbronn'is, Saksamaal. Tema kirg on noored juhid tänases koguduses. Vabal ajal meeldib talle jalgrattal maanteed mõõta ja mängida strateegilisi lauamänge. Pastorina töötades kohtas ta oma naist Lubi't ning nad on nüüdseks 4 aastat abielus olnud. Nad elavad praegu Berrien Springs'is, Michiganis, kus Eike tudeerib, kuidas paremini õpetada välja juhte järgmiseks põlvkonnaks.

ESIMENE HINGAMISPÄEV

1 ***Telefonikõne***

Kuidas sa reageeriksid, kui ühe uskumatult eduka firma tegevdirektor helistaks sulle ja ütleks: “Tere, ma olen sinust palju häid asju kuulnud. Ma soovin, et sina juhiksid asepresidendina meie rahvusvahelist firmat.” Mida sa teeksid? Mida sa ütleksid? Võib-olla sa vastaksid: “Oo jaa, see on asi, mida olen alati tahtnud teha.” Aga võib-olla kõlaks sinu vastus nii: “Hmm, ma ei ole kindel. Ma ei usu, et see on minu jaoks. Aga aitäh pakkumast.” Tõenäoliselt sõltub vastus sinu

iseloost, vähemalt osaliselt. Mõned on väga seltskondlikud isiksused. Nad on kõikide pidude hinged ja tunnevad end laval, mikrofon peos, kui kalad vees. Seevastu teised on vaiksed ja häbelikud ning eelistavad jääda tagaplaanile.

Mis siis kui Jeesus kutsuks sind juhiks?

Jeesus kohtab järve ääres Peetrust, Andreast, Jaakobust ja Johannest. Johannese evangeeliumist näeme, et nad olid juba varem Jeesust kohanud, kuid ei olnud veel tõsiselt otsustanud

Teda järgida. Niisiis, Jeesus otsib nad töö juurest üles. “Ja Galilea järve randa pidi kõndides nägi Jeesus Siimonat ja tema venda Andreast noota järve heitvat, nad olid ju kalurid. Ja Jeesus ütles neile: “Järgnege mulle ja ma teen teist inimesepüüdjad!” Ja nad jätsid kohe oma võrgud sinnapaika ning järgnesid talle.” (Mk 1:16–18) Kas sa ei arva, et see on imelik, et Jeesus lihtsalt ei öelnud neile: “Järgnege mulle!” Ta lisab hoopis: “Ma teen teist inimesepüüdjad,” mis on küll lahe sõnamäng, aga mille üle me eriti ei juurdle. No kuidas siis inimesi püüda? Ussi, konksu ja õnega?

Selle lause mõistmiseks peame esmalt teadma, mida Jeesus „järgnemise“ all mõtles. Sõna otseses mõttes ütles Ta neile: “Tulge minu järele.” Mulle tuleb meelde matk lumistes Alpides Austrias, kui olin 10aastane. Minu vend ja mina kandsime raskeid lumeriideid ja saapai, mis tänapäeval tundusid tobedana. Rada viis meid metsast välja lagendikule, mis oli kaetud sügava lumega. Lagendiku ületamine tundus meile põnev täpselt nii kaua, kuni püüdsime seda tegelikult teha. Lumi ulatus meile puusadeni ja pärast kolme sammu olime lootusetult kinni jäänud. Siis läks isa meie ees, surus end läbi lume ja rajas nii meile teed. Meil tuli ainult püsida tema jälgedes. Jeesus mõtles just midagi sellist, kui ta kutsus neid vendi endale järgnema: kõndige minu jalajälgedes. See on jüngerlus. Kalameeste kõnepruugis võiks see kõlada nii: Jeesus on kalamees, kes

valib välja ja kutsub omale järgijaid. Jeesus on kalamees ja Peetrus ning Andreas on kalad.

Aga Jeesus ei lõpetanud oma lauset seal. “Ma teen teist inimesepüüdjad.” Milline imelik väide. Aga ometi näitab see plaani, mis Jeesusel nende jaoks oli. Ole järelkäija ja saa inimeste püüdjaks. Väljend „inimesepüüdja“ tuleneb Peetruse ja Andrease ametist. Igal päeval ja tihti ka ööl pidid nad jätma oma turvalise koha külas ja minema paati ning seilama rahutul järveveel. Riskides oma eluga, viskasid nad osavalt võrgud vette, et püüda kalu. Nüüd pidid nad hakkama oma oskusi inimestel rakendama. Nad pidid maha jätma oma turvalise keskkonna, oskuslikult inimestega suhtlema ja koguma neid Jumala kuningriigi rannale. Lühidalt öeldes: juhtima inimesi Kristuse juurde.

Jeesus teeb neile kohe alguses selgeks, et ainult Talle järgnemisest ei piisa. See ei ole finiš, see on stardijoon. Kohe alguses annab Jeesus teada, et järelkäimisel on eesmärk – saada juhiks. Kaksteist jüngerit ei alusta oma teekonda mitte ainult järelkäijate, vaid ka õpilastena. Nad on inimeste püüdmise õppelaagris. Ja nad ei lõpeta ainult järelkäijate, vaid ka juhtidena. Seepärast ei ole ka üllatav, et alguses nimetatakse neid kahtteistkümmet jüngeriteks, aga hiljem põhiliselt apostliteks, mis tähendab „need, kes on läkitatud.” Nad täidavad ülesannet, mille Jeesus neile andnud oli: juhatada inimesi Kristuse juurde.

Nüüd võid sa küsida: “Kui kõik on

juhid, siis kes on järelkäijad?” On tõesti huvitav, et Jeesus ütles nii Peetrusele kui ka Andreasele: “Järgne mulle”. Peetrus oli loomult juht. Tema vastus peadirektorile võinuks olla: “Küll sul võttis ikka aega, et minult seda küsida. Loomulikult ma ühinen. Sa ju vajad mind.” Aga Andreas on hoopis teistsugune. Ta on pehmeloomuline ja meeldiva käitumisega, alati tagaplaanil, aga ta ei pahandu sellest. Tema talendid on Peetruse omadest väga erinevad.

Kogu Uuest Testamendist näeme, et juhtimine ei ole mitte ainult kaheteistkümnne jüngri kutsumine, vaid ka meie kutsumine. Vahetult enne taevaminemist ütles Jeesus väga selgelt: “Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad” (Mt 28:19). Apostlite tegude raamat raporteerib, kuidas apostlid oma missiooni täitsid. Raamat on täis lugusid inimestest, kellest esmalt said usklikud ja hiljem juhid oma kogukonnas. Seal on naised nagu Lüüdia, Priskilla ja Juunias. Seal on mehed nagu Apollos, Paulus, Barnabas ja Akvila. Ja seal on noored inimesed nagu Timoteos ja Johannes Markus. Igaüks vägevast evangelistist kuni tagasihoidliku nooreni on oma juhtimisstiili poolest erinev. Paulus kirjutab kaks kirja noorele jutlustajale Timoteosele, kellele need on koguduse juhi käsiraamatuks. “See on ustav sõna. Kui keegi igatseb ülevaatajaametit, siis ta igatseb üllast tööd.” (1Tm 3:1) Ja lõpuks teeb Peetrus julge avalduse: “Teie aga olete valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas,

omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse” (1Pt 2:9). Mida on sinus kuninglikku, kui sa ei juhi maad? Mis preester sa oled, kui sa ei juhi inimesi Jumalat teenima? Meid kõiki on kutsutud seda tegema oma annete ja oskustega. Mitte igaüht ei ole kutsutud jutlustama, aga igaüks on kutsutud juhatama inimesi Jeesuse juurde.

Miks paneb Jeesus meid seda tegema? Miks tundub, et Ta tahab teha meie elu selle kutsega raskemaks? See on hea küsimus ja minul on ainult osaline vastus. Tegelikult on asi hoopis vastupidine. On raske olla kaitstud, kui sa ei ole inimesepüüdja. Üks tüdruk minu noortegrupist küsis kord: “Mul ei ole ühtegi kogemust Jumalaga ja ma ei tea, kas Ta üldse olemas on ja minust hoolib. Mida ma tegema peaksin?” Me palvetasime, aga midagi ei juhtunud, me lugesime Piiblit, aga midagi ei juhtunud, ma andsin talle kõik „õiged“ vastused, aga ikkagi ei juhtunud midagi. Ja ma ei teadnud enam, mida teha või öelda. Nüüd ütleksin ma talle seda, mida ma tahaksin, et oleksin juba siis teadnud: ära muretse doktriinide pärast, ära muretse kõigi oluliste kirjakohtade päheõppimise pärast, lihtsalt mine ja levita seda armastust, mis sul on, ja räägi neile Jeesusest seda, mida tead. Kas sa tead, millal olid jüngrid kõige rohkem oma usu pärast elevil? Siis, kui Jeesus ei olnud isegi nende läheduses. Ta oli neid saatnud aitama väetead, tervendama haigeid ja kuulutama neile seda, mida

nad ise teadsid. Ja nad „pöördusid
rõõmuga tagasi“ (Lk 10:17). Kasuta
oma talente. Osale inimeste elus. Ära
oota piksekärgatust, lihtsalt mine.
Teeni oma kogukonda, aita abivajajaid,
külasta leinajaid ja julgusta rusutuid.
Siis saad sa ise kogemusi Jeesusega.
Kasuta oma andeid. Kui sa neid ei
kasuta, kaotad nad. Oled sa mõelnud,
miks on kogudus vahel nii leige?
Põhjuseks on vaimulik kängumine.
Kui me oma vaimulikke muskleid ei
treeni, kaotame sellegi, mille oleme
saavutanud. Kui me ei juhata teisi,
kaotame ise õige raja. Ma olen leidnud
end liiga tihti usurännakul vähikäiku
tegemas. Ning me vajume kogudusena
liiga tihti tagasi järgimise tasandile,
unustades juhtimise. Nüüd on sinu
kord juhtida.

Jeesus tahab sind juhatada
kaugemale vaid järelkäijaks olemisest.
Ta kutsub sind. Ära tagane sellest
teest koos Jeesusega. Riskeeri. Saa
inimesepüüdjaks.

“Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled
olnud ustav pisku üle, ma panen su
palju üle.” (Mt 25:21)

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas kirjeldaksid oma
vaimulikku teekonda Jumalaga?
2. Loe Moosese ja Jesaja kutsumisest
(2Mo 3–4; Js 6) Mille poolest on nad
sarnased või erinevad?
3. Kuidas erinevad need jüngrite
kutsumisest?
4. Mille jaoks võiks Jeesus sind
kutsuda?

PÜHAPÄEV **2 Kirg**

Pole midagi paremat kui mängida strateegilist lauamängu mõnel lumisel talveõhtul... või mõnel soojal suveõhtul... või siis ükskõik millal. Mulle ei paku eriti huvi ei videomängud ega tobedad seltskonnamängud, aga sõbrad laua ümber hoolikalt oma järgmist käiku planeerimas – vot see on põnev. Võib-olla arvad, et olen ogar. Ma ise eelistaks nimetust „kirglik“. Kui minu ja mu naise pulmad lähenesid, läksime kohalikku kaubamajja (millel

oli õnneks suurepärase mängude osakond!) ja tegime seal erilise nimekirja. Meile anti ostukäru, millesse võisime laduda kõik need asjad, mida oma nimekirja tahtsime, ning meie sõbrad ja sugulased said sellest nimekirjast meile kingi osta. Mu naine asus otsima kasulikke kingitusi nagu potid ja pannid ning kauneid kingitusi nagu vaasid. Mina aga läksin otseteed lauamängude osakonda. Enne kui ta arugi sai, oli pool meie kärust mängu täis. Kui mu naine oma ehmatust väljendas ja

mulle kõiki neid asju meelde tuletas, mida me tegelikult vajasime, vastasin, et ma lihtsalt laiendan sõprade jaoks valikuvõimaluste ringi, nii et igäüks saaks valida, mida ta meile kinkida tahab. Ja et nad muidugi saaksid valida õigeid kingitusi. Minu suureks rõõmuks ning mu naise ahastuseks avastasime pärast pulmapidu kinke avades, et meie sõbrad olid ära ostnud kõik ostukäruks olnud mängud ning kasulikud ja kaunid kingitused olid suuremalt jaolt poodi jäänud. Ogar? Ei, kõigest kirglik. Mul on tõesti suurepärased sõbrad.

Kas sina suhtud millessegi kirglikult? Apostlid olid raudselt kirglikud ja seda sugugi mitte mingite lihtlabaste mängude vastu. Nad suhtusid kirega inimestesse. Paulus on sellise imeliselt kirgliku elu eeskuju. Ta võtab enda kanda väärkohtlemise, peksmised, rängad rännakud ja elu vaesena, kuna suhtub kirega inimestesse, keda pole kunagi kohanudki. Lõpuks sureb ta märtrina, tõestades kõigile, et ta kirg inimeste vastu oli suurem kui elu ise. Kirjas roomlastele 9:2–4 väljendab ta seda, mis südamele: „Mu süda on täidetud kibeda kurbuse ja lakkamatu leinaga oma rahva, mu juutidest vendade ja õdede pärast. Oleksin valmis olema ise igavesti neetud – Kristusest lahutatud! –, kui see nad päästaks“ (vaba tõlge). See jätab meie elu häbisse. Ja kui vaatame teisi apostleid, olid nad misjonitööle sama pühendunud. Nad jutlustasid Jeruusalemmas, Juudamaal ja Samaarias. Nad murdsid läbi

rassilistest, rahvuslikest ja soolistest barjääridest, et tuua inimesi Jeesuse juurde, ning surid lõpuks kõik peale Johannese märtrisurma selle sõnumi pärast.

Kuid pea meeles, et inimesed ei olnud läinud jüngeritele mitte alati niimoodi südamesse. Nemad olid olnud need, kes lapsi minema ajasid, kes palusid, et taevast uskmata tuletule kaela saadaks, ning kes kritiseerisid naist, kes pesi Jeesuse jalgu kallihinnalise lõhnaõliga. Paulus lasi koguni esimesi kristlasi piinata ja vangistada. Kuid kui nad lubasid Jeesusel end muuta, süttis neis kirg Kristuse ja misjonitöö vastu. Ka sina saad lasta Jeesusel end täielikult muuta ning näha, kuidas see kirg sinus lõkkele lööb. Üks on kindel: Jeesusel oli lakkamatu kirg inimeste vastu. Tema eesmärk oli leida kadunud lambad ja kanda need tagasi koju. Ja kui see ka tähendas, et tuli müüride viisi kõndida tolmustel teedel, keset kõrbekuumust ja metsikut ning röövlitest kubisevat loodust vaid Sakkeuse juures õhtustamiseks ning Bartimeuse palve kuulmiseks, leidis Jeesus, et see oli just Tema rida. Või kui see tähendas, et tuli minna keset päeva läbi vaenuliku samaarlaste piirkonna, et kohtuda naisega kaevul, tegi Jeesus selle ära. Kui näed Jeesust otsimas kadunud talle ega tunne kirge inimeste vastu, oled vaid pealtvaataja, mitte järgija. Sa ei saa olla Jeesus jünger ning samas mitte hoolida inimestest.

Ma olen töötanud „veatute“ juhtidega – nad on korralikud, poliitiliselt korrektsed, viisakad ning

teavad kõiki õigeid vastuseid, kuid neil pole inimeste vastu mingit kirge. Nad täidavad ülesannet. See on kohustus ja ränk töö; nad teevad seda, kuna Jeesus käskis. Samas olen töötanud ka veidi tahumatute meeste ja naistega – neil on karm kest, nad ärrituvad kergesti ja käituvad kohati tundetult, kuid neil on suur süda. Nad suhtuvad kirega inimestesse, keda kohtavad. Nad saavad sõbraks kodutute, huligaanide ja heidikutega, kuna nad hoolivad inimestest. Sa ei pea olema täiuslik inimene. Inimesed vaatavad mööda kõigist su vigadest, kui nad näevad, et sa tõepoolest hoolid neist ja armastad neid. „Mis oleks, kui oskaksin rääkida kõiki inimeste ja inglite keeli? Kui ma teisi ei armastaks, poleks ma midagi enam kui lärakas kong või kõlisev kelluke. Mis oleks, kui mul oleks prohvetiand ja mõistaksin kõiki saladusi ja tarkusi? Ja mis siis, kui mul oleks usk, mis liigutaks mägesid? Ma poleks midagi, kui ma teisi ei armastaks. Mis oleks, kui annaksin ära kõik, mis mul on, ja laseksin end elusalt ära põletada? Ma ei saavutaks midagi, kui ma teisi ei armastaks“ (1Kr 13:1–3, CEV). Üle kõige, ole kirglik. Armasta! Lase Pühäl Vaimul süüdata sinus kirg teiste vastu! Luba Jeesusel oma südant muuta nii, et see põleks nende pärast, kes otsivad Karjast ning ekslevad ikka veel kõrbes.

Oled sa kunagi mänginud „Mida sa näed?“ mängu? See on väga kerge. Heitke sõbraga haljale aasale selili, vahtige valgeid pilvi üle taeva rullumas ja küsige teineteiselt: „Mida sa näed?“

Kui veidi kujutlusvõimet rakendada, võid näha ebamaiseid loomi ja naljakaid nägusid. Ja võid märgata, et erinevad inimesed võivad vaadata sama pilve ning näha erinevaid asju. Samamoodi on inimeste puhul.

Liigagi sageli oleme kohelnud inimesi, kes ei kuulu meie adventkogukonda, nagu neil oleks mingi nakkushaigus. Me ei söanda nendega seltsida, kuna kardame, et meile hakkab midagi külge. Nemad jällegi tunnevad end meie hukkamõistva käitumise tõttu hüljatuna või siis peavad kristlasi ülbeks. Mõlemad variandid on kohutavad. Kuid Jeesuse lähenemine polnud kunagi selline. „Kristus ei keeldunud teistega sõbralikult seltsimast. Kui variser või tõlner Ta pidusöögile kutsus, võttis Ta kutse vastu. /.../ Kristus õpetas seega oma jüngritele, kuidas käituda nii nende seltskonnas, kes polnud usklikud, kui ka nende seas, kes olid“ („Tunnistused kogudusele“, 6. köide, lk 172, 173). Mida mina näen? Näen Jumala lapsi otsimas Jumalat kõikvõimalikest valedest kohtadest. Näen mehi, kes pole veel leidnud teed igavese õnneni. Näen naisi, kellel on väär pilt Jumalast, kuna keegi pole neile millestki muust rääkinud. Kuna nad on Jumala lapsed nagu sinagi, ära suhtu neisse üleolevalt, vaid armastusega.

Kui olin pastor Colorados, kuulsin, et kohalik ülikool korraldab vabas vormis saksa keele ja kultuuri klubi. Soovisin saada kontakti Jumala lastega, kes veel Jeesusest ei teadnud.

Klubi koosolekud toimusid kohaliku baari kõrvalruumis. Nad olid üsna sõbralikud ega näinud selles probleemi, et mina võtsin jäävett, samas kui nemad avasid õllepurgi. Sain mõne üliõpilasega tuttavaks ning hakkasime sagedamini kokku saama. Järgmise paari kuu jooksul käisime suusamatkadel ja mängisime mängu. Kui nende auto üles ütles, sõidutasin nad tööle, ja kui mina vajasin abi asjade pakkimisel, aitasid nad mind lausa hommikutundideni. Mõne aja pärast tahtsid nad teada, millega üks noortepastor tegeleb ning ühinesid ühel hingamispäeval meie noortegrupiga. Hakkasime rääkima usust ja nad käisid paar korda lausa kirikus. Selleks ajaks, kui pidin lahkuma, olime saanud sõpradeks ning hoidsime ühendust järgmise viie aasta jooksul. Pole olemas paremat viisi inimestepüüdja olemiseks kui olla nakkav ja kirglik sõber. Sa satud kindlasti keerulistesse olukordadesse ning pead jääma kindlaks sellele, mida Piibel õpetab. Ole eeskujuks ja juhiks parema elu poole, kuna Jeesus ei kutsunud sind olema politseinik. Ta kutsus sind olema kirglik inimestepüüdja.

Mary Booth'i palve kire pärast on meiegi palve:

Südant, mil lasumas koorem,
mis hoolib ja võimalust näeb,
ja kirge Sind paluda rohkem
ning väge Su käest iga päev.

Südant, mis mu Päästja kombel
ikka teiste eest hoolitseks,
ka ise surmasuus olles
teiste pärast mis muretseks.

Mu Isa, ma igatsen kirge
end anda Su teenistusse,
jätta elu et poleks liig kõrge
hind eksinu päästmise eest.

Mul õpeta selgeks, mu Looja,
see kirglik ja kuum igatsus
teisi teenida, ja näita, Päästja,
kust saab alguse see armastus.

Neid asju palun Su kõikvõimsast käest,
täide mu hinges need vii Vaimu väes.

Küsimused aruteluks:

1. Millesse sina kirglikult suhtud?
2. Kuidas saavad kristlased olla eelvil jalgpalli, võrkpalli või suusavõistluste pärast, kuid jääda leigeks, kui asi puudutab nende usku?
3. Loe Rm 12:10–11. Mida Paulus selles lõigus oluliseks peab?
4. Kuidas saame minna üle kohusetundelt kirele?
5. Kuidas saad seda kirge üle kanda inimeste otsimisele, inimestepüüdjaks olemisele?

3 ESMASPÄEV *Asjatundja*

Ma olen vist püstihull. Kell on 5 hommikul ning selle asemel, et oma mugavas voodis rahulikult magada, vean ma ennast mööda reetlikku mäekülge üles. Väljas on veel kottpime. Ma näen vaevu ümbritsevate kivirahnude piirjooni ning rühin ühe ähmase kogu järel, kes on mu ainus teejuht sellel kivisel väljal. Kui me teele asusime, ümbritsesid meid lopsakad rohelised puud ning me kõndisime ilusal laial

teerajal. Nüüd aga pole teerajast juttugi. Ilma oma teejuhita oleksin olnud ammu täiesti eksinud. Me vallutame Longs Peak'i, 4346 meetri kõrgust mäge Colorados, ning pärast viietunnist matkamist oleme läbinud ainult kolmandiku oma planeeritud seiklusest. Millesse ma küll ennast mässinud olen? Ma oleksin kindlasti pidanud enne rohkem treenima ja harjutama end õhurõhu muutustega sellistel kõrgustel. Minu teejuht on

minust kolmkümmend aastat vanem, aga ikkagi jääb mu nooruslik energia tema kõrval häbisse. Siin mägedes on kogemustest rohkem kasu kui toorest jõust. Ja sellega ma ennast rahustangi. Ta on siin üleval viibinud sadu kordi ning ta teab seda viljatut maad nagu oma peopesa. Ta teab, millal tulevad pärastlõunased äikesetormid, ta teab, mida teha hädaolukorras ning leiaks isegi kinnisilmi õige tee.

Teejuhti on lihtne järgida. Ainsaks tegevuseks on jalgade liigutamine. See on passiivne ja teistest sõltuv tegevus. Tõeline väljakutse on aga hakata ise teejuhiks. Esimesed jüngrid kutsuti inimesepüüdjateks, nende teejuhtideks. Tänapäevalgi kutsub Jeesus sind ja mind. See on Jeesuse kõige ülevam kutse. See on kutse, mis andis apostlitele Nelipühi ajal Püha Vaimu. Nende kutsumus inimesi Jeesuse juurde tuua saatis neid Jeruusalemmas ja üle kogu maa. See kutsumus oli nende südames ning sai nende eluks. Kas see on kohustus ka sinu jaoks? Kas sa oled valmis olema kogu oma südamega teejuhiks eksinutele?

Kuidas saada inimesepüüdjaks? Maarja teadis, kuidas sellega algust teha: ta kuulas ja õppis. Piiblis ei ole öeldud, millega Maarja tegeles. Me teame ainult, et Marta ei olnud Maarja tegemiste üle eriti õnnelik. Ma kujutan ette Jeesust istumas varjupakkuva puu all Marta, Maarja ning Laatsaruse kodu ees Betaanias. Jüngrid istuvad koos Laatsarusega poolringis ümber Jeesuse ning neil on küsimuste ja vastuste vestlusring. Osad toetuvad vastu

krobelist puud, teised aga lamavad kivil. Kõik puhkavad tolmuseid ning väsinud jalgu järjekordsest pikast rännakust. Marta rabeleb aga samal ajal köögis. 13 külast on äsja ilma hoiatamata sisse sadanud ning pealekauba ei ole nad tavalised külalised. Marta teab, et Jeesus on Messias. Kes siis ei valmistaks kauaoodatud Messiale parimat rooga, kui Ta sinu ukse taga on? Natuke odav oleks pakkuda kaussi popkorniga ja eilset pooltühja krõpsupakki. Nüüd aga kutsub Marta Maarjat. “Maarja, võta see savinõu ja lippa, kuidas jõuad. Mul on kähku vett vaja.” Maarja läheb vilkalt uksest välja talle antud ülesannet täitma. Kuid möödudes puu all vestlevast grupist, võtab ta hoo maha ning jääb meeste vestlust pealt kuulama. Äkki meenub talle vee toomine ning ta kiirustab edasi. Tagasiteel aeglustab ta uuesti oma sammu, isegi peatub mõneks hetkeks. “Maarja, kuhu vesi kadus? Kann on ju ainult poolenisti täis!” “Ma arvan, et meil oleks uut kannu vaja, Marta. See siin on juba üpriski päevinäinud.” “See ongi su vabandus? Et nii palju vett kaotada, pidid sa isegi kilpkonnast aeglasemalt roomama!” Seejärel saadab ta Maarja naabrite juurde nisu juurde küsima.

Seekord läheb Maarjal aga veel kauem! See, mida ta Jeesuselt kuuleb, on nii huvitav ning värskendav. Kõik kõlab nii ausalt ja tõeselt. Tema sõnad on põhjanevad ning väljakutsuvad, kuid samas nii armastusväärsed ning täis armu. Maarja tahakski ainult Teda

kuulata! Kui Marta käsib tal minna kitse lüpsma, viib Maarja looma meestele võimalikult lähedale. Kuigi ta on hea lüpsja, unustab ta peagi oma käte liigutamise. Ta liigub oma taburetiga Jeesusele aina lähemale ja lähemale, kuni lõpuks on ka tema kuulavate meeste keskel. Istudes ning Jeesust kuulates unustab Maarja kõik muu enda ümber. Ta unustab kitse, piima, toidu, oma õe, kehtivad ühiskonnareeglid, näljased külalised ning ahmib endasse Jeesuse sõnu. Ainus, mis hetkel loeb, on Jeesuse jalgade ees istumine. Ta tahab teada nii palju kui võimalik. Ta januneb teadmiste järele.

Maarjal oli õigus: et saada inimestepüüdjaks, tuleb kõigepealt kuulata ning õppida. Ennekoike tähendab see Jeesuse kuulamist. Tänapäeval me ei saa otseses mõttes Jeesuse jalge ees istuda, küll aga saame kuulda Tema sõnumit Piibli vahendusel ning õppida kogemusi teistelt Jumala töölislalt. Kui me unustame kõik enda ümber nagu Maarja ning kuulame tähelepanelikult, mida Jumal meile Piibli kaudu räägib, siis saame meiegi reisida mööda tolmuseid Palestiina teid, nagu apostlid tegid, või piltlikult öeldes istuda Betaanias varjuküllase puu all ning vestelda. Siis saame hõisata koos psalmistiga: “Ma panen su sõna tallele oma südamesse, et ma ei teeks pattu sinu vastu. Tänu olgu sulle, Issand! Õpeta mulle oma määrusi!” (Ps 119:11–12)

Minu töölaual raamatute kõrval on umbes 300 mudelautost koosnev

kollektsioon – mõned neist viivad mind tagasi lapsepõlve. Osa neist on väga haruldased ning enamik mudeleid tuletavad mulle meelde mõnd mälestust või inimest. Enne minu kaheksandat sünnipäeva lõhkus mu noorem vend oma hoiupõrsa ning võttis ka vanematelt laenu, et osta mulle kirsipunane Volkswagen Golf GTI, mida olin juba nii ammu igatsenud. Minu pulmadeks kaunistas mu vennanaine BMW Isetta imetillukeste konservikarpidega ning kleepis tagaklaasile sildikese tekstiga: “Just married!” (Äsja abiellunud!) Loomulikult olen ma nende autode eest väga hästi hoolitsenud. Kõik mu mudelid on klaaskapis ning ühelgi neist pole ainsatki kriimu. Midagi sellist mõtles ka psalmist, kui ta kirjutas Jumala sõna südamesse “talletamisest”. Tema silme ees on kuldmüntidega täidetud aardekirst. Igaüks neist müntidest on nii väärtuslik, et sa ei taha ühtegi neist kaotada, isegi mitte kriimustada. Nii peaksime hoidma ka neid taevalikke hetki. Sa tahad endasse ahmida iga piiska sellest ülejavast karikast ning mitte midagi raisku lasta.

On aga olemas veel üht liiki õpetust, mis on vajalik inimestepüüdjaks saamiseks: et olla hea kalamees, pead sa tundma ka kala ennast. Heal tasemel kalamees kasutab 1400 eri tüüpi sööta, et kala kätte saada, olenevalt kala liigist või veekogu tüübist, kuhu ta kalale läheb. Siis on veel palju erinevaid püügitehnikaid: jääpüük, püüdmine spinninguga, landiga, ahinguga, haakeõngega jne. Need on

ainult mõned näited. Ja me pole veel puudutanudki võrgupüügitehnikaid või söötade nimekirja. Ja sina muidugi arvasid, et kalastamine on lihtne! Pole siis ime, et Ameerikas on kalastajate jaoks lausa eraldi televisioonikanalid. Inimesed, kes elatavad ennast kalapüügiga, on öelnud, et iga kala on ainulaadne. Sa pead tundma kala, kui sa tahad olla edukas kalamees. Ma olen tihti kuulnud noori inimesi küsimas: “Miks ma pean õppima matemaatikat, füüsikat ning ajalugu? Mul ei lähe neid elus enam kunagi vaja.” On tõsi, et sa unustad nii mõndagi õpitust, kuid sa oled astunud kala mõistmisele sammu lähemale. Iga klass, kus sa oled olnud, ja iga saadud õppetund viib sind lähemale edukaks kalameheks saamisele. Sa võid küll ringi käia puutoki, tüki lõnga ja konksuga ning seejuures isegi kala kätte saada. Aga häbi on mõelda, mida sa oleksid võinud kätte saada veel õiget kalapüügivarustust kasutades.

“Kui intellekt on allutatud Jumala Vaimu kontrollile, siis mida enam seda arendada, seda edukamalt saab seda kasutada Jumala teenistuses. Ka hariduseta inimest, kes on pühendunud Jumalale ja igatseb olla õnnistuseks teistele, kasutab Issand oma teenistuses. Need aga, kel samasuguse pühendumuse juures on olnud võimalik ka head haridust saada, saavad Kristuse jaoks teha palju ulatuslikumat tööd. Nende võimalused on hoopis suuremad. /.../ Ei tohi käest lasta libiseda ainsalgi võimalusel saada võimekamaks Jumala

plaanide teostamisel.” (“Kristuse tähendamissõnad”, lk 331–332)

Minu vaevalisel rännakul Longs Peak’i tippu võisin ma oma teejuhti täielikult usaldada. Ta oli enne teeasumist sadu kordi kaartidega tutvunud. Ta tundis teed. Kuid samuti teadis ta kõike matkamisest – alates sobivatest jalanõudest ja ettearvamatust ilmast ning lõpetades vajaminevate toidu- ja veevarudega. Kuid tema kõige suurem oskus oli motiveerida räsitud ning kurnatud noort tippu jõudma. See on ainult tõelise teejuhi kogemustest õpitud teadmine.

Nüüd aga sinu väljakutse: hakata asjatundlikuks teejuhiks – õppida hoolsalt Piiblit ning õppida võimalikult palju inimeste kohta, keda sa tahad püüdma hakata.

Küsimused aruteluks:

1. Kui sa saaksid istuda Jeesuse jalge ees nagu Maarja, mida sa siis Temalt küsiksids?
2. Loe Õp 8:10; 9:10; 18:15; 20:15; 23:12. Mida püüab Saalomon meile siin selgitada?
3. Võta konkordants ja otsi Piiblist välja kõik sõnad teadmiste ja tarkuse kohta. Mida Piibel nende kohta ütleb?
4. Kuidas saada üle Piibli mõistmise probleemidest?
5. Kuidas oled sa jõudnud Jumala sügavama tundmiseni?

TEISIPÄEV **4 Talendid**

Cled sa kunagi juurelnud selle üle, miks oli Jeesusel 12 jüngrit? Miks just 12? Kas kolm head sõpra poleks olnud piisav? Kui Jeesus oleks minu arvamust enne apostlite valimist küsinud, oleksin ma öelnud: “Vali kolm: Peetrus, Jaakobus ja Johannes.” Hea, et Jeesus palvetas – see oli sügav vestlus oma Isaga – enne, kui ta need 12 valis. Niisiis, miks Ta kutsus 12? Arvan, et Jeesus valis igaühe neist sellepärast, et Ta vajas neid. Jah, Ta vajas neid.

Kuidas on see võimalik, et me ei tea ülejäänud 9 jüngrist just eriti palju? Olen kindel, et ka sina oled

selle üle pead vaevanud. Mida tead sa Taddeusest, Bartolomeusest, Filippusest ja Naatanaelist?

Kaksik Toomas. Nimetame teda uskmatuks Toomaks, aga tegelikult ei käi see nimetus üldse mitte tema kohta. Pigem peaks teda iseloomustama sõnadega nagu „mõtlik“ ja „julge“. Tegelikult tähendas tema nimi „kaksik“, aga me ei tea midagi tema kaksikvennast või -õest. Ainus, mida temast teame, on see, et Toomas küsis keerulisi küsimusi. Kui Jeesus rääkis jüngritele Isa valmistatud eluasemetest taevas, küsis Toomas väga olulise küsimuse: „Issand, me ei tea, kuhu sa

lähed! Kuidas võime teada teed?“ (Jh 14:5) Kõik nad mõtlesid selle küsimuse üle. Kuhu Jeesus läheb? Ja kuidas võime Talle järgneda? Aga ainult Toomas sõandas seda valjult küsida ning Jeesus vastas ühe oma kuulsaltlusega: „Mina olen tee ja tõde ja elu.“ Missugune küsimus! Milline vastus! Pärast Jeesuse surma olid jüngrid nii hirmul, et ka neid võidakse vihase rahvamassi poolt hukata, et nad läksid ülemisse tuppa ja keerasid ukse lukku. Ainult Toomast polnud seal. Võib-olla vajas ta mõtlemiseks üksikut paika. Võib-olla läks ta tagasi Ketsemani aeda, et palvetada. Me ei tea. Aga kui ta kohtub taas teiste apostlitega, ütlevad viimased talle, et Jeesus ilmus 10 jüngrile (Juudas oli end üles poonud ja Toomas oli eemal) lukustatud ruumis, nii et jüngrid arvasid Ta vaimu olevat (Lk 24:37). Nad ei uskunud algul Jeesust ennastki! Alles siis, kui Jeesus palus neil katsuda oma käsi ja jalgu, uskusid nad Teda (Lk 24:39). Toomasel ja ka teistel jüngritel oli sama küsimus, aga ainult Toomas oli piisavalt julge, et seda küsida. Astuda rahvahulgast esile ja küsida keerulisi küsimusi – see oli Toomas. Jeesus vajab taolisi noori ka täna!

Andreas oli 12 hulgast alandlik. Tavaliselt on teda nimetatud Peetruse vennaks, nagu vajaks ta tutvustamist. Tegelikult oli Andreas esimene Jeesuse jünger. Ta oli olnud Ristija Johannese järgija, aga niipea, kui ta kuulis Johannest nimetatavat Jeesust maailma Päästjaks, järgnes Andreas otsekohe Jeesusele (Jh 1:40). Siis tõi Andreas

Peetruse Jeesuse juurde, öeldes: „Me oleme leidnud Messia“ (Jh 1:41). Ja Andreas jätkab inimeste kutsumist Jeesuse järgijaks. Siin on üks poisike odraleibade ja kalakestega (Jh 6:8–9) ning grupp kreeklasi, kes tahavad Jeesusega rääkida (Jh 12:20–23). Kelle tõi Peetrus Jeesuse juurde? Kas ei oleks see pidanud olema mitte vastupidi: Andreas – tähtis, Peetrus – madalamal positsioonil? Aga Andreas ei kurda. Ta jääb alandlikuks ja kasutab oma annet tuua inimesi Jeesuse juurde. Mängides teist viiulit, ei tähenda see, et sa oledki teisejärguline. Mõned teist pole esimesed, kes sirutaksid oma kätt juhirolli poole koolinäidendis, vaid olete need, kes eelistavad jääda tagaplaanile. Jeesus vajab alandlikke teenijaid sama palju kui juhtijaidki.

Teiste jüngrite lood on sama huvitavad. Seal on kartlik Filippus. Me ei nimetaks teda erilisel kiiretaibuliseks meheks. Teiste hulgast leiame ka müstilise Bartolomeuse, keda tõenäoliselt kutsuti Naatanaeli nime järgi. Ta oli otsekohene, veidi küüniline, aus ja mitte eriti esinduslik. Seal on ka Jaakobuse poeg Juudas. Juutide jaoks oli Juudas populaarne ja julge nimi, mälestus kangelasest Juudas Makkabeusest. Aga pärast seda, kui Juudas andis Jeesuse ära, ei tahtnud kristlased enam Juuda nime. Meil jääb Jaakobus peaaegu kahe silma vahele. Mitte Johannese vend Jaakobus, vaid see, kelle isa oli Alfeus. Ta on nii vaikne, ta on heaks esindajaks paljudele kristlastele, kes kunagi ei pälvi kiitust, ehkki teevad paljudele ümbritsevatele

inimestele head.

Jeesus kutsus oma ringkonda ka kaks poliitikut: terrorist Siimona ja Rooma impeeriumi toetaja Matteuse. Siimon oli olnud terroriorganisatsiooni liige, kes tappis partisanisõjas Rooma sõdureid. Võime kindlad olla, et ta teadis, kuidas mõõka kasutada. Matteus oli hoopis teisel poolel. Ta müüs end roomlastele suure raha eest. Maksukogujana nõudis ta inimestelt tohutuid makse, et ise selle arvelt rikastuda. Aga selle sissetuleku eest tuli kallilt maksta. Perekond, sõbrad ja religioosne riigiparaat suhtusid temasse kui petturisse. Me ei tea, kas Siimonal ja Matteusel oli omavahel tigeidaid vaidlusi, aga Jeesus kutsus nad mõlemad oma jüngeriteks. Ta vajab neid mõlemaid. Nad näitavad, et meil, inimestel, võivad olla vastupidised arusaamad, aga kui Jeesus meid kutsub, jätame rahakoti ja mõõga. Nüüd oleme Tema, mitte enam enda teenistuses.

Jeesus ei valinud ühtset gruppi. Ta ei valinud ainult sportlikke, praktilisi, juhtivaid või õpetajalikke apostleid, vaid valis iga jüngri just tema enda pärast. Nende iseloom ja talendid olid unikaalsed ja igaüks oli vajalik. Samamoodi vajab Jeesus ka täna iga naist ja meest. Sa võid olla häbelik või jutukas, nutikas või aeglase taibuga, järelemõtlev või mõtlematu, aga sa tood oma ainulaadse kombinatsiooni apostlite ringkonda.

Paulus võrdles kogudust ihuga (1Kr 12:12–27). Kujuta ette, et tõused voodist ja mõistad, et su jalad otsustasid muutuda lisasilmapaariks!

Või mis siis, kui su nina tunneb end kasutuna ja muutub hoopis teiseks suuks! Mõeldamatu! „Aga nüüd Jumal asetaski liikmed, igaühe neist, ihu külge, nõnda nagu tema tahtis.“ (1Kr 12:18) Paulus kasutab ihu metafoori, võtmaks kokku kõike, mida ta on vaimulike talentide kohta öelnud.

- Jumal valis sinu. Mis iganes kehaosa sa oled, Jumal valis sinu. Kui sa oled juht nagu Peetrus, ole ettevaatlik oma eeskujuga. Kui sa oled kõrvaltvaatleja nagu Andreas või Jaakobus, ära heida meelt, Jumalal on väga tähtis eesmärk sinule just seal, kus sa oled.

- Jeesus õnnistas ja toetas sind külluslikult. Sul on vaimuannid! Kõik, mida sa kasutad Jumala austamiseks, on vaimuannid. Sinu talendiks võib olla sinu isiksus. Sinu talent võib olla mõni eriline oskus! Mõned neist on Jeesus just sinule kinkinud. Need tunduvad su jaoks loomulikud. Jumal on andnud sulle visaduse, rõõmu ja talendi ning sa oled nendega palju tööd teinud. Vahet pole, kui suur või väike su and sinu meelest on, teised sõltuvad sellest. Vahel on see, mis väljast tundub kõige väiksem, lausa hädavajalik.

- Jumal käsib sul oma andeid kasutada. Iga ihuliige on tähtis. Kui üks kehaosa on puudu, on kogu keha vigane. Kui sul on kunagi hambavalu olnud, siis tead, et see tilluke hammas võib sulle tekitada nii palju valu, et kogu keha valutab. Samamoodi on ka kirik sinu panusega puudulik.

- Jumal asetab sind sinna, kus sind vajatakse. Kui sa vaatad malemängijat, siis ta seab oma nupud kogu malelauale

laiali. Nad on seal põhjusega, mida teab ainult malemängija. Aga see on neile parim koht. Usalda Jumalat, et Ta juhataks sind sinna, kus sind kõige rohkem on vaja.

Niisiis, kuidas leida oma koht, oma talendid, oma anded?

1) Ole aus. Suudad sa ette kujutada korvpallimängijat Shaquille O'Neali balletitantsijana? Muidugi mitte. Unistustes ja nende poole püüdlemises ei ole midagi halba, aga on võimalik, et Jumal on sulle andnud teistsugused anded kui need, millest sina unistad. Ole enda vastu aus. Sa võid avastada, et sul on suurepärased anded hoopis sellistel aladel, mille peale sa ei ole kunagi tulnud.

2) Ole valmis õppima. Ole muutustele vastuvõtlik. Vahel on parimaks viisiks oma andeid avastada erinevate alade proovimine. Küsi pastorilt või noortehuilt, kuidas saad sa abiks olla ja lase käia! Mine oma mugavustsoonist välja. Jumal õnnistab sind kogu teekonna vältel ja sa avastad oma anded.

3) Ole julge. Laisad inimesed ei jõua kunagi kuigi kaugele. Meil võivad olla erinevad iseloomujooned, aga iga kristlane peab otsustama järgneda Kristusele ja seejärel sellele teekonnale asuma.

4) Ole alandlik. Isegi suurepäraseimate järgijate lood on täis läbikukkumisi ja vigu. Sa oled noor, täis energiat ning kogudus vajab sind. Kogudus ei ole täiuslik, nagu sinagi mitte. Kuula jumaliku tarkusega mehi ja naisi, ole kannatlik teiste vigade

suhtes, õpi neilt ning jää alandlikuks.

5) Ja lõpetuseks, kõige tähtsam, lase Pühal Vaimul end kasutada.

Kui ma olin 16, paluti mul hakata koguduse orelimängijaks. Ma olin šokeeritud, sest seal oli teisi palju andekamaid ja kogenumaid kui mina. Miks nad minu valisid? Kindlasti ei olnud see minu meisterlikkuse pärast, vaid talentide, usaldusväärsuse ja paindlikkuse kombinatsiooni pärast.

Sa ei pea oma elu seadma selle järgi, mida teised arvavad sinus parima olevat, sest Jumal on sulle andnud ainulaadse vaimuandide kogumiku ja eesmärgi, mida suudad täita ainult sina.

Küsimused aruteluks:

1. Jaga naabriga oma arvamust selle kohta, missugused vaimuannid tal on.

2. Loe kogu 1Kr 12 peatükk. Miks pühendab Paulus sellele kogu peatüki? Mis on selle eesmärk?

3. Paralleelsetest piiblitekstidest erinevates kohtades võime näha, et ei ole olemas üht kindlat vaimuannete nimekirja. Paulus vaid nimetab mõned vaimuannete kategooriad. Kui sa koostaksid täna nimekirja, missugused talendid peaksid sinu arvates seal kindlasti olema?

4. Kuidas saad kasutada oma andeid?

KOLMAPÄEV **5** *Rambivalguses*

Ma ei tea, kuidas sinuga on, aga väikese poisina tahtsin ma kuulsaks saada. Minu jaoks tähendas see olla maailma parim väravavaht jalgpallis – mängida maailmameistrivõistlustel oma riigi eest ja viskuda tuhandete vaatajate silme all palli ette, et kaitsta määrava tähtsusega pealelööki. Oma unistustes nägin kogu stseeni aegluubis ning kuulsin rahvast hõiskamas. Pead seda veidi liialdatud ja tobedaks lapsepõlveunelmaks? Küllap see nii ongi. Aga ma ei usu, et olin ainus kuulsusest unistav laps. Mu vend

tahtis saada uueks Paganiniks ja mõned teised on mulle rääkinud, et nad tahtsid olla president, kuulus teadlane, kaunis näitlejanna või hinnatud kirjanik. Me kõik tahame kuulsad olla, kas või veidikenegi. Olla korraks teleekraanil või näha oma nime ajalehes või ajakirjas. Meile meeldib see tähelepanu ja tunnustus, mis sellega kaasas käib.

Isegi Piiblis on tegelasi, kes mängivad kesksel rollil. Nad on rambivalguses ja mõnikord tundub, nagu oleksime paparatsod, kes neil järel käivad. Abraham, Mooses ja Taavet on vaid

mõned näited ning Peetrus kuulub ka raudselt sellesse nimekirja. Ma olen kindel, et ka väikesel Peetrusel olid suured unistused. Kui ta sarnanes teiste väikeste palestiina poistega, tahtis ta tõenäoliselt saada rabiks või Sanhedrini austatud liikmeks. Millised iganes ta unistused ka polnud, ta lõpetas hoopis perefirmas töötades. Kaluritel polnud toona just rasked ajad. Nende koduküla Betsaida oli piirkonna kalanduspealinn ja Peetruse isa Joonas oli Sebedeuse, Jaakobuse ja Johannese isa äripartner (Lk 5:10). Äri edenes kenasti ja tööd oli piisavalt palju, nii et nõudluse rahuldamiseks tuli palgata lisatöölisi (Mk 1:20).

Ometi, ükskõik kui suur ja edukas äri see ka polnud, oli kalameheametil halb kuulsus. Rooma ajaloolane Cicero kirjutas: „Ja kõige häbiväärsemad ametid on need, mis hoolitsevad meie sensuaalsete mõnude eest: kalamüüjad, lihunikud, kokad, linnukasvatajad ja kalamehed“ („Kohustustest“ 1.42). Sellegipoolest kutsus Jeesus madala seisusega Peetruse saama juhiks, inimesepüüdjaks. Peetrus satub justkui unelmasse, mis on suurem, kui ta oleks osanud ettegi kujutada, ning tema näitel võime õppida, mida tähendab olla keskses juhirollis. Matteuse 26:31–75 näeme Peetruse omadusi.

Ole julge!

Õpetussõnad kuulutavad, et õige on „julge nagu noor lõvi“ (Õp 28:1). Ja nii heas kui halvas paistab Peetruse puhul üks asi silma – tema julgus. Peetrus reageerib silmapilkselt Jeesuse teatele,

et jüngrid ta hülgavad, ning ütleb: „Ei /.../ mina eluilmaski!“ (Mt 26:33) Kaks salmi hiljem rõhutab ta oma veendumust veelgi: „Ma pigem suren!“ (Mt 26:35, vaba tõlge) Need ei olnud tühjad sõnad, Peetrus kavatses need ka ellu viia. Ta oli valmis koos Jeesusega surema, kui oma mõõga välja tõmbas, et võidelda terve armee templivalvurite ja rooma sõduritega. Ta polnud ainus, kes sellise tootuse andis, sest ka teised jüngrid ühinesid temaga (s 35). Kuid Peetrus oli esimene. Peetrus oli esimene, kes kuulutas Jeesuse Jumala Pojaks, esimene, kes Jeesust kritiseeris, ja ainus peale Jeesuse, kes on kunagi vee peal kõndinud. Ta küsis Jeesuselt keerulisi küsimusi, mida keegi teine küsida ei sõandanud, ning pani teinekord isegi ette, mida nad oleks pidanud tegema. Üks on selge. Lisaks sellele, et Peetrus kõneles julgelt, viis ta oma sõnad ka ellu. Ta tõepoolest kõndis vee peal ega löönud araks, kui Jeesust tuldi arreteerima, vaid vehkis roomlaste leegioni ees mõõgaga. Pärast Jeesuse taevasseminekut nägid Peetruse julgust ka juutide usujuhid. Ükski ähvardus ei suutnud Peetrust takistada ülestõusnud Jeesusest kuulutamast (Ap 4:13). Ole julge Jeesuse pärast – mitte ainult sõnade, vaid ka oma tegudega. See inspireerib alati.

Ole vahva!

„Peetrus järgnes talle eemalt kuni ülempreestri õueni, läks sisse ja istus maha teenijate juurde, et näha, kuidas asi lõpeb“ (Mt 26:58). Mõne hetke pärast salgab Peetrus Jeesuse sealsamas

õues, kuid senini on Peetrus üles näidanud märkimisväärsset vahvust. Jeesus on Peetruse segadusse ajanud. Arreteerimise vastu võitlemise asemel läheb Jeesus lihtsalt reeturiga kaasa. Selle asemel, et iseennast ja jüngreid imeteoga päästa, teeb Jeesus hoopis sulase kõrva terveks. Kõige tipuks saab Peetrus Jeesuselt noomida selle sangarliku pingutuse eest Teda kaitsta. Peetrus ei saa aru, mis toimub ja mida Jeesus temalt tahab või ootab. Ta meetodid poleks nagu Jeesuse meetoditega kooskõlas. Mida ta nüüd tegema peaks? Ja ometi oli Peetrus töötanud: „Kui ka kõik taganevad sinust, ei tagane mina eluilmaski!“ (Mt 26:33) Jeesuse vangistamisel olid kõik jüngrid pimedasse öhe kadunud ja ainult kaks jüngrit järgnesid Jeesusele – Peetrus ja Johannes. Johannes toob meieni põhjaliku ülevaate kohtust Sanhedrini ees (Jh 18:15), kuid Peetrus jõuab vaid õueni. Siin ootavad järgmisi korraldusi Jeesuse arreteerinud templivalvurid. Me teame, et Peetruse vaprus haihtub mõne minuti jooksul esitatud kolme küsimuse tõttu. Kuid senini on Peetrus näidanud üles imelist vahvust. Ta on läinud lausa oma äsjaste ründajate peakorterisse ja ma olen kindel, et teel sinna tuletas ta meelde sõnu, mida Jumal oli öelnud Joosuale, värskete iisraeli rahva juhile: „Ole vahva ja tugev! Ära kohku ja ära kardada, sest Issand, su Jumal, on sinuga kõikjal, kuhu sa lähed!“ (Jo 1:9) Järgida Jeesust lisaks headele aegadele ka rasketel aegadel – vot see on vahvus. See näitab, et Peetrus oli vapper juht.

Ole alandlik!

Käes on Peetruse süngeim tund. Ta on Jeesuse kolm korda salanud ja mõistab nüüd, et see, mida Jeesus paari tunni eest ette kuulutas, on täide läinud. Selle juhi langemine on nii võimas, et kõik neli evangeeliumit edastavad aegluubis Peetruse salgamise iga õõvatekitava pisiasja. Terve inimkonna ajaloo jooksul ei saa Peetrus üle nendest kurnavatest tundidest. Seda pole võimalik peita, kinni katta ega olematuks teha. See on kirjas, kogu maailmale näha. Kuid Peetrus pole üksi. Talle pakuvad seltsi juhid kogu Püüblist. Aabraham esitles oma naist korduvalt enda õe pähe. Taavetil oli afäär Batsebaga ning ta mõrvas seejärel naise abikaasa. Isegi Mooses, maailma alandlikem inimene (4Mo 12:3), astus Jumala käsust üle, kui ta kaljut löi, ning teda ei lubatud astuda töötatud maale. Jah, ka juhid on inimesed. Nad teevad pattu täpselt samamoodi nagu kõik teisedki. Seega: ole alandlik! Peetrusele jõudis see õppetund raskel viisil kohale. Enne kuke kuulsat kiremist teadis ta hästi, kui eriline roll tal oli. Jalgade pesemise tseremoonial oli ta teiste jüngrite kaasamise asemel valinud teisi kõrvale jätva lähenemise. Hiljem, kui ta kuulutab, et ei tagane ka siis, kui kõik teised taganevad, lubab ta olla teistest truum. Peetruse uhkus ajas ta upakile. Ajakirjas The Youth's Instructor (5. juuni 1902, 8. osa) tehakse Peetruse salgamise kohta järgmine tähelepanek: „Kuri, mis viis Peetruse libastumiseni, hukutab ka täna tuhandeid. Pole

midagi solvavamat Jumalale ega ohtlikumat hingele kui uhkus ja iseseisvus.“

Kannatuste nädalal oli Jeesus juba tegelenud sarnase suhtumisega Jaakobuse ja Johannese juures. Nad olid palunud Jeesuselt kõrgeimaid kohti Tema kuningriigis. Jeesus pöördus siis kõigi oma jüngrite poole, et õpetada, mida juhiks olemine tegelikult tähendab: „Te teate, et rahvaste valitsejad peremehetsevad nende üle ja suured meelevaldlatsevad nende kallal. Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, ja kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane, nii nagu Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!“ (Mt 20:25–28)

Ümbermõtestatud juhtimine

Jeesus defineerib juhtimise põhjalikult ümber. Meie kultuuris soovivad inimesed juhirolli kuulsuse, rikkuse, au või tunnustuse pärast. Jeesus teeb asja selgeks: juhtimine on teenimine. Sel pole midagi pistmist sellega, mida võid saada, vaid sellega, mida saad anda. See on alandlik teenimine. Kristlik juht ei võta võimu, vaid teenib ning sätib oma elu Jeesuse antud eeskuju järgi. Tõelist juhtimist ei leia sõdurite ja kukega õuel nähtud iseseisvuses ja uhkuses, vaid hoopis kausi ja rätiga varustatud ülemises toas tehtud sulasetöö alandlikkuses.

Tõeline juhtimine ei keskendu kuldmüntidele siin, vaid kullaga

sillutatud tänavatele seal; see ei keskendu elule siin, vaid igavesele elule seal; see ei keskendu hiilgusele siin, vaid aukroonile seal.

Nii et unusta oma „jalka-unistus“ ja vii ellu Jumala unistus sinu elu jaoks! Jumal kutsub sind olema juht!

Veel juhtimisest... Jeesuse stiilis

Peetruse taastumine – ikka veel juht

“Ainult pealiskaudsed inimesed peavad end targaks. Tõeliselt väärtuslikud ja paljusaavutanud inimesed on üldiselt kõige rohkem valmis oma arusaamise nõrku kohti tunnistama. Alandlikkus on tõelise tarkuse pidev saatja.” (The Youth Instructor, 5. juuni 1902, 2. osa)

Ta oli julge, et kuulutas Jeesuse Jumala Pojaks, kui keegi teine Jeesuse osas veel midagi kindlat ei kostnud (Mt 16:16).

Küsimused aruteluks:

1. Milliseid omadusi ootaksid juhilt, kes on keskses rollis?
2. Kas oled kohanud juhti, kellele alt üles vaatad? Mis temas erilist oli?
3. Loe Jh 10:11–15. Võrdle seda tekstidega Js 40:10–11 ja Hs 34:1–15. Mida räägib see Jeesuse juhtimisstiilist?
4. Mida räägivad need lõigud meile sellest, kuidas peaksime ning kuidas ei tohiks juhtida?
5. Millist juhtimise koostisosa vajab sinu noortegrupp kõige enam? Kuidas saaksid seda ellu viia?

NELJAPÄEV

6 *Silmapaistmatu teenimistöö*

Minu pruut oli mu just maha jätnud. Me olime olnud koos peaaegu kolm aastat, kui ühel päeval ütles ta minu üllatuseks: „Hüvasti, ongi kõik.” Kõigest üks lause oli purustanud kildudeks mu unistuse õnnelikust tulevikust. Mida ma nüüd teen? Kuidas ma edasi elan? Ma mõistsin, et elu kordasaamiseks on vaja kaht asja: aega koos Jumala ja heade sõpradega. Selliseks heaks sõbraks sai Alexandra. Veetsime tema abikaasaga tunde jalgpalli tagudes, kuid Alexandrast oli abi mu murtud südamele. Ta ei ole eriti silmapaistev inimene. Pigem on ta vaikne ja tagasihoidlik ning väldib avalikku tähelepanu, kuid tal on külalislahkuse and. Ma olin nende kodus alati oodatud. Tegelikult peeti halvaks tooniks, kui ma polnud kaks-kolm korda nädalas nende juures õhtusöögil käinud, kas või ette teatamata, siis, kui vajasin seltsi. Nende väikeses korteris võisin südant puistata ning Alexandra kuulas süüdistamata ja nõu andmata. Maailm ei muutunud, kuid koju sõites tundsin, kuidas raske koorem oli mu õlgadelt kadunud. Ja loomulikult jagasid nad mu rõõmu, kui ma abiellusin. Nende väike tütar

puistas kiriku pingiridade vahekäiku lilleõisi nagu häid soove.

„Kõrvalmängijad“

Me oleme spordikultuurist nii läbi imibunud, et kõrvalmängijad on meie jaoks nagu teisejärgulised osalejad. Kuid Jeesuse koguduse puhul ei ole see nii. Tegelikult on Jeesuse järgijate hulgas „kõrvalmängijaid” palju rohkem kui keset mänguväljakut rambivalguses olevaid. Kui Jeesus sündis, olid tundmatud karjased ja teadmata nimedega targad mehed need, kes kummardasid väikest Messiat ning kuulutasid Tema sünnist riigi elanikele ja kuninglikes kodades. Jeesuse teenistuse ajal olid sellised inimesed nagu Sakkeus, Bartimeus, kurjast vaimust vaevatud mehed Gerasas, 72 jüngrit, kes kuulutasid Jeesusest mitmes linnas, arvutul hulgal teisi Jeesuse järgijaid ja isegi suurem osa kaheteistkümnest jüngrist pigem kõrvaltegelased. Risti ja haua juures kuuleme Salomest, Maarja Magdaleenast, Jakoobuse emast Maarjast. Need on inimesed, kes astuvad üheks hetkeks varjust välja ja kaovad siis taas. Samamoodi on kõigi usukangelastega. Kuidas nad seda

tegid ja kuidas saab olla juhtiv isiksus kõrvaltegelane?

Ta valis sinu!

Meie noortegrupis on noormees, kel on erilised privileegid. Ta pärineb rikkast perekonnast ning on mitu kuud peaaegu igal mandril elanud. Tal on sportlik kehaehitus ja kenad näojooned, ta lõpetas keskkooli parima keskmise hindega ning astus meditsiinikooli. Ta on äärmiselt andekas laulja, mängib väga hästi klaverit ja kitarri. Peale selle on ta lõbus ja vaimukas. Pole üllatav, et igal pool koguneb tema ümber tüdrukute parv. Kuid kõik inimesed on erinevad. Jumal tegi meid ainulaadseks, andis igapähele oma erilised anded ja talendid. See, et sa pole härra Täiuslik või preili Iluduskuninganna, ei tähenda, et sa oled tarbetu või väärtusetu. Ära anna kahtlustele maad! Jumal valis sinu jaoks su vanemate miljonitest võimalikest geneetilistest kombinatsioonidest just selle. Kuigi Jeesusel oli miljoneid võimalusi igaviku veetmiseks, tuli Ta taevast alla ja suri sinu eest! Miljonite inimeste hulgast valis Ta sinu, et anda sulle ainulaadne otstarve. Jah, sul on Jumala plaanis eriline koht ning sinu talentide, annete ja isiksuseomaduste kombinatsiooni ei saa kellegi teise omaga asendada. Selmet keskenduda hädaldamisele selle pärast, mida sa ei oska, pane tähele, millega on Jumal sind õnnistanud. Uuri Tema plaani oma elu jaoks. Sa ei pea olema rambivalguses. Jumalal on eesmärk sinu jaoks ka kõrvaltegelasena.

Kasuta oma annet!

Iga talent, mida kasutatakse Jumala teenimiseks, on vaimuand. Pühakirjas leiame rohkelt tekste ebatavaliste vaimuannete kohta, mis võimaldavad heita pilku Püha Vaimu kingitud vaimuannete spektrisse. Sinu arust ei pruugi lapsehoidmine olla üks neist, kuid Mirjam (2Mo 2:4,7–9) aitas täide viia Jumala plaani Moosese jaoks. On ka õmblejannad Hanna (1Sm 2:19) ja Tabiita, kes oli „täis häid tegusid“ (Ap 9:36). Pärast Tabiita surma tunnistas hulk lesknaisi tema hoolitsusest ja teenimistööst. Lähis-Ida kultuuriruumis on külalislahkus normiks isegi tänapäeval. Kuid kaks naist tegid rohkem kui nende ajal kombeks. Suunemi naine ei anna prohvet Eliisale mitte üksnes iga kord kõhutäit, vaid ehitab oma majale ka juurdeehituse, kus Eliisa saab mugavalt öö veeta, kui ta juhtub selles maanurgas rändama (2Kn 4:8,10–11). Uues Testamendis pakub Marta süüa Jeesusele ja Tema kaheteistkümnemele jüngerile, mis oli hämmastav kangelastegu, arvestades seda, et tal polnud elektrit, kanalisatsiooni ega kodumasinaid (Lk 10:38–39). Joosep Arimaatiast (Mt 27:57–60) ja Nikodeemos (Jh 19:39) andsid oma varanduse, Siimon Küreenest (Mk 15:21) oma jõu. Taaniel sai endale sõprade näol palvekaaslased (Tn 2:17,18). Rutt ja Naamani teenijatüdruk näitasid üles erakordset usku äärmiselt rasketes olukordades (Ru 1:16–17; 2Kn 5:3). Ja siis veel

muidugi Jeesus, kelle sõnul on tõelised jüngrid need, kes toidavad näljaseid, võtavad vastu võõraid, riietavad alastilijaid ning külastavad haigeid ja vange (Mt 25:34–46).

Kui juba Piiblis on mainitud lugematul hulgal silmapaistmatuid Jumala teenimise võimalusi, kui palju enam võime neid siis tänapäeval rakendada. Jumal on andnud ka sinule talendid! Lisaks kõigile varasematele võimalustele on arvutite, Interneti ja meedia kaudu avanenud sajad uued. Olen näinud noori kirjutamas veebipäevikuid, suhtlemas Jumalat otsivate inimestega veebifoorumites, koostamas sisukaid videoid või tegelemas traditsioonilistega projektidega. Ühes minu koguduses oli käsitööring, kus valmistati lapitekke vastsündinute jaoks koguduses ja kogukonnas või inimestele, kes olid elu hammasrataste vahele jäänud. Teises koguduses tegid kolm naist immigrantide lastele kord nädalas järeleaitamistunde. On lõputult võimalusi, kuidas kasutada talente, mille Jumal on sulle andnud. Palveta selle pärast ja kindlasti avab Jumal ukse. Kui võimalik, leia keegi, kes mõtleb sinuga samamoodi. Alati on lihtsam asju koos teha. Ning siis mine ja täida eesmärk, mille Jumal on sinu elule andnud!

Ole sihikindel

Kui ma olin rajaleidja, siis käisime tihti matkamas ja õppisime, kuidas alustada tuld ilma tikkudeta. Lihtsaim viis on kasutada suurendusklaasi või

klaaspudeli kumerat põhja ja koondada päikesekiired süttivale materjalile, nagu kuiv hein või oksaraod. Päikesekiired on iseenesest liiga hajusad, aga kui sa kiired koondad, saad tule süüdata. Sama kehtib vaimuliku töö kohta. Sa suudad Jeesuse jaoks tule süüdata palju efektiivsemalt, kui sa oma energia koondad. Jeesus näitas eeskju, valides kaksteist jüngrit saja või isegi tuhande asemel. Ning neist kaheteistkümnest valis Ta veel välja kolm jüngrit, kellele Ta oma energia erilisel koondas. Jeesus ei jätnud tähelepanuta siseringi mittekuuluvaid inimesi, kuid Ta suutis süüdata jüngrid, et need saaksid täita oma missiooni inimesi Jeesuse juurde juhtides. Jeesus ei toiminud suvaliselt ega jätnud midagi juhuse hooleks, vaid oli väga sihikindla ja eesmärgiteadliku hoiakuga.

Ükskõik missugune on sinu and, ära oota, et midagi iseenesest juhtuks; ole sihikindel ja tee see teoks. Vali välja täidetav, realistlik eesmärk ning koonda kõik jõud sellele, muidu on sul suurendusklaasi asemel sõel. Tõenäoliselt ei suuda sa kõrvaldada maailmast näljahäda, kuid sa võid saata midagi olulist korda oma kodulinna kodutute hulgas. Püstita endale eesmärk, näiteks midagi sellist: mul on külalislahkuse and, seega kutsun alumise korruse tüdruku aeg-ajalt enda juurde õhtusöögile, et ta näeks minu kaudu Jeesust. Või näiteks on mul külastamise and, niisiis külastan koguduseliikmeid, kes ei käi enam kirikus, ja kuulan neid samamoodi, nagu Jeesus seda teeks.

Inimeste juhtimisel Jeesuse juurde ei ole oluline kogus. Sul pole vaja purustada ühe päevaga jagatud brošüüride rekordit. Selle asemel keskendu oma talendile. Ära unusta üldpilti, kuid ole oma töös sihikindel. Süüta tuli Jeesuse jaoks!

Minu piirkonna viieteistliikmeline kogudus, mis koosneb peamiselt vanematest inimestest, soovis süüdata linnas tule. Nad otsustasid ühendada oma anded ja teha koostööd kodutute varjupaigaga. Alguses ostsid nad imehäid kooke ja hakkasid inimestega tutvuma. Hiljem kutsusid nad kodutud jalutuskäikudele loodusesse. Julgustatuna hoolitsevatest koguduseliikmetest, püüdsid mõned kodutud taas elu rööbastesse saada. Kogudus kergendas tööd, remontis kortereid, aitas sisustada ja maksis isegi vahel osa üürist. Mõned inimesed olid süüdimõistetud kurjategijad, kuid kogudus ei mõistnud neid hukka. Selle asemel külastasid koguduseliikmed vanglat igal nädalal, kirjutasid kirju ja saatsid piibliuurimismaterjale. Nende teel oli hulganisti raskuseid, kuid see, mis algas sihikindlate lahkete tegudega, muutus õilmitsevaks koguduseks. Igal hingamispäeval oli kirikus rohkem külalisi kui koguduseliikmeid. See sihikindel hea tahte tegu ei süüdanud üksnes väikest leeki, vaid lausa lõõmava tule terves kogukonnas.

Nüüd on sinu kord. Kas sa elad enesehaletsuses selle pärast, mis teistel on ja sinul pole, või oled sa valmis täitma Jumala eesmärki oma elus? Rakenda oma anded sihikindlalt ellu.

Süüta oma lähedased Jeesuse jaoks!

„Me oleme Jumala majapidajad ning meist sõltub, kui palju saab Jumal meile usaldada. Meie hoolde on antud püha varandus ning meile antakse just nii suur vastutus, kui suudame arukalt ja pühendunult kanda. Meie peale on paistnud käesoleva aja tõe valgus ning iga mees, naine ja laps, kes tunneb tõe, peab saama tõe läbi pühitsetud. Iga vaimuannet, iga talenti tuleb kasutada Jumala töö edendamiseks ilma igasuguse omakasupüüdlikkuseta. Nii saame olla valgusekandjad.“

(Review and Herald, 14. november, 1899)

Küsimused aruteluks:

1. Vaata uuesti üle tekstis nimetatud „kõrvalmängijate“ loetelu. Miks on Piiblis üldse neid inimesi mainitud?

2. Loe Hb 13:1–3,16. Siin on selgitatud, mida tähendab Jumalale meelepärane teenimine. Kuidas mõjutab inimeste teenimise mõte meie arusaama Jumala teenimisest?

3. Kui sa peaksid kirjutama vaimuannete loetelu, siis millised anded sa lisaksid Pauluse nimekirja 1Kr 12?

4. Millised annid on sinu noortegrupil? Mõelge, kuidas saaksite neid sihipäraselt kasutada.

7 REEDE *Tõrvik*

Jga nelja aasta tagant valmistab maailma suurimat spordisündmust ette tõrvikukandmise teatejooks. Tuli süüdatakse Kreekas Olümpia mäel ning seejärel rändab see kogu maailmas rahu ja harmoonia edendamise eesmärgil, enne kui jõuab sihtkohta – järgmiste olümpiamängude avatseremooniale. 2008. aastal rändas tõrvik kõigest 129 päeva jooksul rohkem kui 140 000 kilomeetrit kõigis maailmajagudes. Motoga “Süüta kirk ja jaga unistust” tõi igaüks 21 880 jooksjast tõrviku veidi lähemale süütamistseremoonia kõrgpunktile, mis kuulutas avatuks 2008. aasta Pekingi olümpiamängud.

Kujuta ette, et peaksid ise 140 000 km jooksma. See teeb peaaegu 3,5 korda ümber maakera! Täiesti võimatu! Aga kui 21 880 jooksjat teevad seda koos, on igaühel joosta ainult natuke üle 6 kilomeetri.

Tõrviku edasiandmine

Ma olen kindel, et suurem osa meist annaks pärast 6 km jooksmist tõrviku meelsasti järgmisele jooksjale edasi. Võib-olla suudavad mõned maratonijooksjad läbida 40 kilomeetrit, kuid isegi see on väga nigel olümpiatule 140 000 km pikkuse teekonna kõrval. Pole raske mõista, miks peame olümpiatõrvikut edasi andma.

Kahjuks ei näe me oma elus asju nii selgelt. Teatepulga andmine käest kätte on märkimisväärselt hõlpsam kui juhtimise üleandmine. Kuid kujutlegem siiski, mida suudaksime korda saata, kui mitmekordistaksime jõupingutusi mitte rohkem tööd tehes, vaid rohkem inimesi kaasates!

Piibel on täis näiteid inimestest, kes annavad tõrviku edasi. Äi soovitab Moosesel jagada juhtimiskohustusi võimekate meestega (2Mo 18:13–27). Hiljem annab Mooses juhiameti üle Joosuale. Eelija täidab Jumala korralduse ja valib oma järeltulijaks Eliisa. Taavet otsustab teadlikult anda kuningriigi pigem Saalomonile kui oma vanimale pojale, kel on eelisõigus. Uues Testamendis usaldab Paulus heade sõnumite kuulutamise ülesande Timoteosele. Ja muidugi Jeesus. Jeesus saadab kaks korda inimesi välja kuulutama, et Jumala riik on tulnud. Luukas kirjutab, et kõigepealt saatis Jeesus kaksteist jüngrit kuulutama ja tervistama (Lk 9), seejärel veel seitsmekümne kahe liikmelise grupi (Lk 10). Evangeeliumi kuulutamisel teevad seitsekümmend kaks tunnistajat tõhusamat tööd kui üks inimene. Niisiis, isegi Jumal annab volitused teistele üle.

Jeesus teadis, et see kogemus valmistab kahteist jüngrit ette kuulutamistööks pärast Tema taevaminemist. Jeesuse eeskuju ülesannete jagamisel on asjakohane ka tänapäeval. Saame Tema meele toimida järgmiste punktide abil.

1. Vali palvemeeles inimene või grupp.

Luukas kirjutab, kuidas Jeesus veetis enne jüngerite valimist öö palves (Lk 6:12). Kõigi Jeesuse elu ja teenistuse otsustavate sündmuste juures toob Luukas välja fakti, et Jeesus palvetas. See, et Jeesus palvetas enne jüngerite valimist terve öö, muudab palve veelgi olulisemaks. Ka Mooses palvetas enne järglase otsimist: „Pangu Issand, kõige liha vaimude Jumal, koguduse üle üks mees, kes läheks välja nende ees ja kes tuleks tagasi nende ees, kes viiks nad välja ja kes tooks nad tagasi, et Issanda kogudus ei oleks nagu kari, kellel ei ole karjast!“ (4Mo 27:15–17) Selle peale vastas Jumal Moosesele nii: „Võta Joosua, Nuuni poeg, mees, kelles on Vaim, ja pane oma käsi tema peale!“ (salm 18) Jumal juhib sind tõrviku edasikandmiseks õige inimese leidmisel.

2. Anna oma teadmised edasi.

Jeesus õpetas igal pool, kuhu Ta läks. Ta tegi seda sünagoogis, mäeveerul, põldudel, külaväljakutel, kodudes ja isegi kaevu juures. Kuid oma lähimate järgijate juhendamiseks võttis Ta erilist palju aega. Läbi põldude kõndides soovis Jeesus anda neile võimaluse heita põgus pilk taevasse. Kõik see pidi neid valmistama ette kuulutamistööks misjonireisil. Kui jüngrid lähevad ümberkaudsetesse linnadesse ja küladesse inimesi õpetama, annab Jeesus neile erilise juhtnööri: „Muidu olete saanud, muidu andke“ (Mt 10:8). Meil ei ole Piibli

autoriõigusi ja kuna Jumal on kogu tarkuse algus (Õp 1:7), siis on Tal õigus isegi meie mõtetele. Ta soovib, et sa jagaksid teistega valgust, mille Tema on sulle andnud. Ära lase neil jalgratast uuesti leiutada, selle asemel süüta nende küünlad oma leegist.

3. Anna tähendusrikas ülesanne.

Inimesed ei kasva, kui sa annad neile liiga tühiseid ülesandeid. Jeesus teab seda. Ta saadab jüngrid välja kõige tähtsama ülesande ja kõige mõjukama “väge ja volituste” kombinatsiooniga – Ta annab neile väe kurjade vaimude ja haiguste üle (Lk 9:1). Meie eesmärk on koolitada juhte, mitte sekretäre. Mõned juhid kaotavad silmist pikema perspektiivi ning on rahul orjade või robotitega, kuid mitmekordistamise protsessis ei ole see õiglane. Sa oled enda juures märganud, et sa astud väljakutsetele vastu, kui need esile kerkivad. Sama kehtib nende inimeste kohta, keda soovid vastutavale kohale panna. Leia ülesanne, mis vastab selle inimese või grupi annetele. Alusta sellest, et näitad, kuidas sina seda teeksid. Seejärel tegutsege koos. Kolmandaks korra on inimene omandanud kogemused ja enesekindluse. Lase tal ise tegutseda ja aita, kui tal on abi vaja. Viimaks anna kogu projekt talle üle. Nüüd on ta võimeline kohustustega ise toime tulema. Nagu sa mõistad, nõuab see protsess kõigi asjaosaliste pühendumist. Vahel tuleb see iseenesest, teinekord on vaja algajate juhutamiseks teadlikke jõupingutusi.

Kuid jõupingutused tasuvad end alati ära. Mooses näitab selleks eeskuju, harjutades Joosuat üha olulisemate kohustustega, volitades teda enne kõige üleandmist tähendusrikkaid ülesandeid täitma (vt 4Mo 27:19–21). Ning apostlid kordavad seda. Nad määravad koguduse füüsiliste vajaduste eest hoolitsema seitse diakonit, nende hulgas Stefanose ja Filippuse (Ap 6:1–5).

Ma kasvasin üles koguduses, kus võeti tõrviku edasiandmise mõtet tõsiselt. Ma ei usu, et mu vanaisa olnuks mõnda juhtimisalast raamatut lugenud, kuid ta oskas intuiitiivselt teisi kaasata. Suure koguduse peakogudusevanemana võttis ta ühe vastutustundliku noore kaaskogudusevanemaks ning andis sellele noorele juhile järgmise paari aasta jooksul aina suurema vastutuse. Kui vanaisa ametist tagasi astus, oli kogudusel juba olemas hästi ettevalmistatud juht. See juht kasutas omakorda sama meetodit ning koolitas mitmeid noori, kes teadmiste ja energiaga varustatult rajasid piirkonnas mitu uut kogudust.

4. Hinda ja tähista.

„Ja kui apostlid pöördusid tagasi, jutustasid nad Jeesusele, mida kõike nad olid teinud. Ja Jeesus võttis nad kaasa ning läks ära üksindusse“ (Lk 9:10). Jeesus võttis aega, et oma jüngritega omaette olla. Muidugi oleks Ta võinud kasutada aega paljude teiste oluliste asjade tegemiseks, kuid jüngritega nende kogemuste

arutamine oli esmatähtis. “Jüngrite lähedane suhe Jeesusega andis neile julgust kõnelda Talle õnnestumistest ja ebaõnnestumistest, rõõmust töö tulemuste üle ja kurbusest ebaedu korral, oma vigadest ja nõrkustest“ („Ajastute igatsus“, lk 244). Võtke nädalavahetus vabaks ja kutsuge noored juhid kokku. Võtke aega osaduseks, üksteise julgustamiseks ja kuulamiseks. Ausameelne hindamine on õpiprotsessi oluline osa. See võimaldab näha vigu ja leida üksteise abiga lahendusi.

5. Mine edasi.

Kui sa oled eelnevad etapid ustavalt läbinud, siis pead tasapisi tagasi tõmbuma ja laskma teistel tühimiku täita. Alguses tegid sa kõike ise, kuid samm-sammult oled andnud kohustused üle uutele juhtidele. Nüüd on õige aeg lõpetada ja edasi liikuda. Sa oled oma kuus kilomeetrit jooksnud ning saadad nüüd uue jooksja üle antud tõrvikuga teele. Usalda juhte, kelle sa oled valinud ja välja õpetanud, ning usu, et Jumal juhib neid samamoodi nagu sind. Nüüd oled sa vaba otsima endale uut ülesannet. Sa oled teinud oma töö tõrviku edasikandmisel ja evangeeliumitöö edendamisel. Kunagi pole kerge astuda tagasi lugupeetud juhi kohalt ja taanduda varju, kuid see on vajalik uute juhtide kasvamiseks ning võimaldab sul end taas uues valdkonnas mitmekordistada.

Tundub, nagu oleks 4x100 m teatejooks võetud olümpiamängude kavva USA jaoks. 1912. aastal oli

see esimest korda Stockholmi olümpiamängudel. Sellest ajast peale on USA meeskond olnud võidukas viimases kui ühes jooksus, jõudnud alati finaali ning saanud 15 kuld-, ühe hõbe- ja ühe pronksmedali. 2008. aasta Pekingi olümpiamängudel katkes see laitmatu jada. Esimese, teise ja kolmanda jooksjaga läks kõik hästi. Meeskonnal oli selge edumaa kõigi teiste võistlejate ees ja nad olid valmis võitma, kuid siis läks teatepulgale üleandmine Tyson Gay’lt Darvis Pattonile valesti. Patton sirutas käe pulgaga välja ja Tyson Gay tundis seda oma peos, aga kui ta sõrmed kokku pigistas, haaras ta üksnes õhku. Kuna teatepulk oli maha kukkunud, oli võistlus selleks korraks läbi.

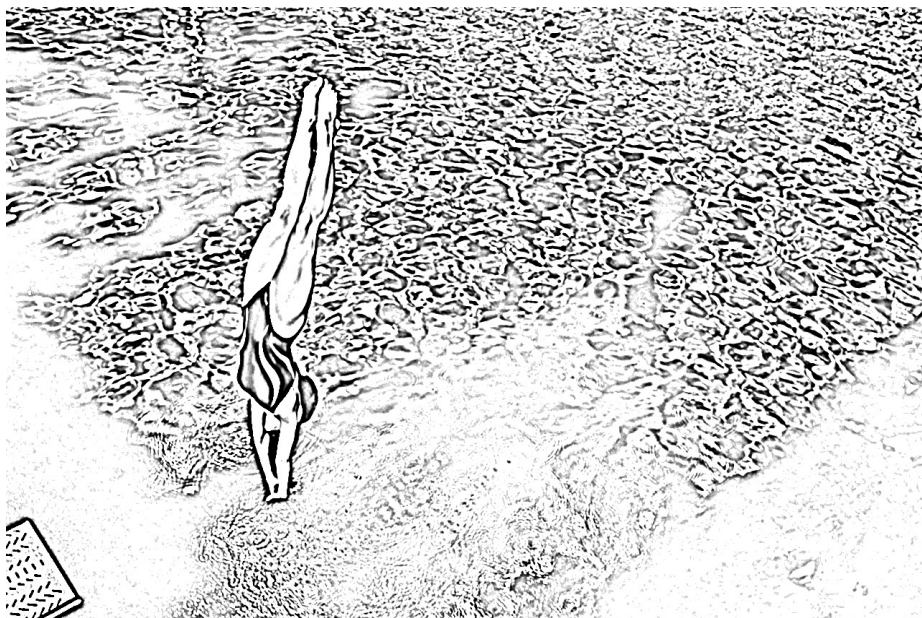
Jookskem oma kristlase elu võidujooksu hästi ja andkem tõrvik edasi!

Küsimused aruteluks:

1. Kas sulle on kunagi perekonnas, koguduses või noortegrupis usaldatud mõni ülesanne? Mis tunne sul oli?
2. Igas koguduses toimub regulaarselt juhtide vahetus/muutus. Jaga oma mõtteid selle kohta, mis on sinu koguduse vahetustes hästi ja mis halvasti läinud.
3. Loe 4Mo 27:15–23 ja 2Mo 18:13–27. Mida õpetab Mooses meile ülesannete jagamise kohta?
4. Kuidas on Jumal seotud ülesannete jagamise protsessiga?
5. Kuidas saad sina olla oma ümbruskonnas mitmekordistav faktor?

TEINE HINGAMISPÄEV

S *Vaimu poolt juhitud*

Ma ei ole oma loomult riskialdis. Pigem olen selline, kes peidaks kõik oma vähesed säästud sukasäärde või madratsi alla. Kui sõber palus mul hüpata 10 meetri kõrgusest hüppetornist kohaliku ujula basseini, keeldusin viisakalt. See oli liiga riskantne ja ma teadsin, kui valus võib olla kõhuli vette hüppamine vaid ühe meetri kõrguselt. Sõbra kommentaarid

selle kohta, milline argpüks ja memmekas ma olen, ei läinud mulle korda. Kuid üks temapoolne ettepanek tundus siiski huvitav – sealt kõrgelt alla vaadata ilma, et ma hüppaksin. Nüüsis ronisin üles kolmekorruselise maja kõrgusele. Ma kartsin, et ta võib mu sealt lihtsalt üle äära tõugata, seega lasin sõbral enne hüpata. Hakkasin teosammul hüppeplatvormi serva poole liikuma ja vaatasin sügavusse.

Lainetus mu sõbra hüpest oli kadunud ja vesi oli nii vaikne ning selge, et nägin otse basseini põhja – veel seitse meetrit lisaks. See oli kokku juba nagu kuuekorruseline maja! Otsustasin minna ruttu tagasi turvalisse paika ja seda mööda treppe. Kahjuks oli vahepeal üks ujula töötaja minu loost teadmata meie järel trepid kinni pannud. Oli jäänud ainult üks tee alla – hirmus tee. Kikivarvul liikusin servale lähemale. Mu varbad olid juba üle ääre, siis tegin veel ühe sammukese...

Sellel palvenädalal oleme näinud, kuidas Jumal tahab sind viia järgmisele tasandile sinu vaimulikul teekonnal. Oma rännaku alguses kutsub Jeesus jüngreid olema midagi enam kui lihtsalt järgnejad. Ta kutsub neid olema juhid. See on kohustus nii varjus töötavatele kui ka eesrindel olevatele jüngritele. Juhtimine, millest Jeesus räägib, on inimeste juhtimine Jumala kuningriiki. Just selle eesmärgi jaoks on Ta andnud sulle sinu olemuse, sinu loomulikud võimed ja anded, millest saavad vaimuanded, kui me kasutame neid Jumala teenimiseks. Kõige krooniks on Jumala soov meie pingutuse vilju mitmekordistada. Head juhid lähevad välja tööle, et aidata teistel saada juhtideks. Õpi! Tegutse! Õpeta!

Kui miski tundub hirmuäratava ülesandena, siis just see siin. Jumal esitab suure väljakutse – teha koostööd Temaga, et päästa neid, kes vajavad Päästjat. Oled sa selleks valmis? Pärast Jeesuse ülestõusmist said jüngrid selle

ülesande raskusest aru. Nad püüdsid end varjata lukustatud ruumis ja pöördusid isegi oma vanasse töökohta tagasi. See on meie jaoks liiga suur ülesanne. Kuid üleskutse ”minge ja tehke jüngriteks!” (Mt 28:19) annab edasi kvalifikatsiooni, mis on meil, patustel järgijatel, ja mõju, mis meil võib inimestele olla. Tõesti, Jumal ei aseta meie ette selliseid ülesandeid, mis nõuavad vaid meie tähelepanu ja käiste üles käärimist. Ei, Jumal seab meie ette ebatavalisi ülesandeid, millega võime hakkama saada vaid siis, kui oleme täidetud Tema Vaimuga.

Johannese evangeeliumist võime lugeda Jeesuse viimaseid juhiseid oma jüngritele enne, kui Ta vihase jõugu poolt Sanhedrini, juudi kohtu ette viiakse ja lõpuks tapetakse. Selle tõsise kõnega sisendab Jeesus oma jüngritele julgust tuleviku suhtes. Ta lohutab neid lootusega igavesele elule (Jh 14:1–5). Ta kinnitab, et tulevastel tundidel ei jäta Isa Teda maha, kuigi jüngrid seda teevad (Jh 16:31–33). Erilise rõhuga räägib Jeesus oma kõnes jüngritele Aitajast, kes tuleb Tema asemele (Jh 14:16–17; 26–27). ”Kuid ma ütlen teile tõtt: teile on parem, et ma lahkun, sest kui ma ei lahkuks, ei tuleks Lohutaja teie juurde, aga kui ma ära lähen, siis ma saadan Tema teie juurde.” (Jh 16:7) Ma usun, et jüngrid olid päris segaduses sellist väidet kuuldes. Kujutan ette neid Jeesusega vaidlemas: ”Ei, see pole hea, et Sa ära lähed.” Ka tänapäeval sooviks enamik, et Jeesus oleks füüsiliselt meie keskel. Nüüsiis, kas võib Jeesuse “puudumine”

olla hea? Jeesus nägi sellist küsimust ette ja selgitas, et jüngrid saavad Püha Vaimuga täidetud siis, kui Jeesus lahkub. Kui nad ka murdsid pead selle väite üle, said nad Püha Vaimu töö tähtsusest kindlasti nelipühapäeval aru. Küsimus nende kohtumistel oli sama mis meil tänapäevalgi – kuidas suudame väikese Tema järgijate hulgana täita ülesannet olla Jeesuse ”tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni.” (Ap 1:8) Vastus sellele oli ja on ka praegu – Püha Vaimu väes. Pärast silmaga nähtavat Püha Vaimu tulekut hakkasid jüngrid ”rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida.” (Ap 2:4) Püha Vaimu abil toimus ime apostlite ning kindlasti hõlmas see veel enam kui vaid kõnelemist. Pelglikud ja kartlikud jüngrid muutusid silmapilkselt kartmatuteks ja enesekindlateks evangelistideks.

Eneseteadlik Peetrus astub nüüd ülempreestri siseõues ette ja jutlustab kogu hingest. See muutus, mille Püha Vaim teoks tegi, ei ole unikaalne mitte ainult neile, Jeesuse üheteistkümnele jüngrile, vaid see on sama oluline ka meile tänapäeval. Loomulikult mõistame, et Jumal kasutas esimese kristliku koguduse loomise juures väga dramaatilist, silmaga nähtavat ja harukordset Vaimu sekkumist. See oli kahtlemata demonstratsiooniks sellest, et Jeesus ei ole surnud ja et Tema Vaim juhib seda usklike gruppi. Püha Vaimu muutev vägi ei pea ilmtingimata muutma meie olemust. Peetrus oli

vapper ja julge nii enne kui ka pärast Püha Vaimu väljavalamist. Nii ka meie, ükskõik mis talendid meil on või kes me oleme, Püha Vaim täidab meid selleks, et kasutaksime oma ande kõige efektiivsemal ja julgemal moel. Ja seda eesmärgiga juhtida inimesi Jeesuse juurde.

Kuid Püha Vaim ei ole aktiivne mitte ainult meis: “Igaüks kuulis räägitavat oma murret.” (Ap 2:6) Püha Vaimu kingitus nelipühapäeval on rääkimise ime täpselt niisama palju kui kuulmise imegi. Sõltumata sellest, millised olid helilained, kuulis igaüks oma emakeelt. Kuigi nähtavaid leeke kuulajaskonna peale ei langenud, töötas Püha Vaim ka neis. Inimesena võis Jeesus olla vaid üks vestluse osapool, samas saab Püha Vaim imeliselt toimetada mõlema poole juures – nii rääkija kui kuulaja juures. See selgitab, miks Jeesus võis oma lahkumist lugeda õnnistuseks oma järgijatele. Igale inimesepüüdjale on Püha Vaim salaagendiks, kes töötab kuulaja südames. Selles valguses on Jeesuse sõnad omal kohal. Ühelt poolt ütleb Ta, et “kui Püha Vaim tuleb, siis Ta toob maailmale selguse” (Jh 16:8), ja teiselt poolt, et “kui Tema, Tõe Vaim, tuleb, juhib Ta teid kogu tõesse” (Jh 16:13). Ära mõtle hetkekski, et sa teed üksi Jumala tööd. Püha Vaim valmistab ette meie kuulajaskonna, edastab meie kaudu Jumala sõnumi siinsete kohtute ees (Mk 13:11) ja vahendab isegi meie palveid Jumala ees (Ro 8:26). Kui Püha Vaim juhib meid ja valmistab ette teisi, siis mida on meil karta? Me ei pea saavutama võimatut,

peame olema ainult valmis usus välja astuma. Apostlite teod on tegelikult Püha Vaimu teod. Võimatu ülesanne on nüüd teostata ja seda mitte tänu meie tegudele, vaid tänu sellele, et laseme Pühal Vaimul alati oma elu juhtida. Kas see tähendab, et võime teha pausi õppimises, jätta kõrvale tegutsemise ja hoiduda õpetamisest? Eil! Jumal otsib oma põllule tublisid töötajaid, mitte laiskvorste. See tähendab seda, et peame otsima lähedast ühendust Püha Vaimuga. Vaid siis saab Ta kasutada meid edukalt inimesepüüdjana ja juhatada meid igavesse kuningriiki.

Niisiis oleme kõik 10-meetrise torni otsas, kartes teha seda ohtlikku hüpet. Värisedes seisame serva peal ja kaalume teisi võimalusi. Kuid ei ole teist võimalust kui alla anda Jumalale. Kuulakem neid, kes on läinud meie eel ja kutsuvad meid usaldama ning astuma järgmist sammu. Saagem võitu oma kartusest järsu languse ees ning tehkem see samm. Me kukume! Kuid juba õige pisut maad pärast kukkumise algust kaob hirmuäratav langemise tunne. Meie silmale nähtamatult on Jumala käsi välja sirutatud, valmis meid püüdma, kandma ja meiega koos edasi sööstma. Nüüd oleme valmis, valmis minema kohtadesse, millest me kunagi unistanudki pole, ja rääkima inimestega, kellega arvasime mitte kunagi suhtlevat. Nüüd oleme valmis õppima, tegutsema ja õpetama!

“Püha Vaimu mõju tulemusel on meil Kristuses elatud elu. Me ei näe Kristust ega saa Temaga vahetult

rääkida, kuid Tema Püha Vaim on meile ligidal igal ajal ja igas kohas. See töötab iga Jeesuse vastu võtnud inimese sees ja läbi. Nendes, kelle sees on Püha Vaim, saavad nähtavaks Vaimu viljad: ”armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus.” ” Teil on ju võidmine sellelt, kes on Püha”, kirjutab Johannes, ”ja teil kõigil on teadmine! Ma ei kirjutanud teile sellepärast, et te tõde ei tea, vaid et te teate seda ning et ühtegi valet ei tule tõe seest /.../ Mida te algusest peale olete kuulnud, see püsigu teis. Kui teis püsib see, mida te algusest peale olete kuulnud, siis püsib teiegi Pojas ja Isas.” ” (“The Home Missionary”, 1. juuli 1897, 19. osa)

Küsimused aruteluks:

1. Isegi suurel *macho*l on hirmud. Mida sina kardad?
2. Mõned hirmud on lihtsad, teised ületamatud. Mis võib meile anda kindluse, et Jumal on suurem kui meie hirmud?
3. Apostlite tegude raamat on täis inimesi, kes olid täidetud Püha Vaimuga. Milles väljendub Püha Vaimu tegevus sinu elus?
4. Võta lahti konkordants ja otsi üles Piibli kommentaarid Püha Vaimu kohta. Millised sõnad on seotud Püha Vaimu tööga?
5. Kuidas saad sa paremini tähele panna Püha Vaimu juhatust oma elus?

